

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/29/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323200703
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2023:4323200703.2

Uznesenie

Okresný súd Levice vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Q. U., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom - Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, dieťa z rodičov: matky - G. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Š. XXX a otca neuvedeného, o začatí konania o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd bez návrhu z a č í n a konanie o nariadenie neodkladného opatrenia u maloletého dieťaťa Q. U., nar. XX.XX.XXXX.

II. N a r i a d ť u j e sa odovzdanie maloletého dieťaťa Q. U., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Reedukačného centra Čerenčany, S. Kollára 72, 979 01 Čerenčany a to najdlhšie na dobu šesť mesiacov odo dňa umiestnenia maloletého v zariadení.

III. Súd u k l a d á Centru pre deti a rodiny Štúrovo, Námestie slobody 13, 943 01 Štúrovo povinnosť zabezpečiť odovzdanie maloletého dieťaťa Q. U., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Reedukačného centra Čerenčany, S. Kollára 72, 979 01 Čerenčany.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 23.02.2023 podal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, odbor sociálnych vecí a rodiny podnet na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 ods. 2, ods. 3 Civilného mimosporového poriadku o odovzdaní maloletého dieťaťa do starostlivosti Reedukačného centra Čerenčany, S. Kollára 72, 979 01 Čerenčany.

2. Z podaného podnetu ÚPSVaR Levice vyplýva, že u mal. Q. U. nar. XX.XX.XXXX bola ústavná starostlivosť nariadená právoplatným rozsudkom Okresného súdu Levice pod č. k. 10P/136/2015-85 zo dňa 07.06.2016, právoplatný dňa 22.09.2016, vykonateľný 26.09.2016 z dôvodu, že rodičia zanedbávali starostlivosť o svoje deti. Mal. Q. bol umiestnený spolu so súrodencami: už s dospelou T., mal. Š.

U., nar. XX.XX.XXXX, a mal. E. Y., nar. XX.XX.XXXX do Centra pre deti a rodiny Štúrovo. Mal. Q. U. z dôvodu problémového správania sa v termíne od 10.08.2022 do 10.11.2022 absolvoval diagnostický pobyt v Diagnostickom centre Bratislava - Uznesenie Okresného súdu Levice č. k. 10P/115/2022-15 zo dňa 22.07.2022. Zo záverečnej správy DC Bratislava vyplýva, že diagnostické centrum odporúča po ukončení diagnostického pobytu mal. Q. vrátiť do ústavnej starostlivosti do kmeňového zariadenia, t. j. Centra pre deti a rodiny Štúrovo. V prípade vážnych zlyhaní v prostredí CDR, alebo školy odporučili, aby dieťa bolo ďalej umiestnené do režimového zariadenia. Mal. Q. len týždeň po návrate z DC vydieral na skupine deti, dovolil sa im hrať na počítači len v prípade, ak mu zaplatili 2 Eur. Krátko na to nahovoril dve menšie deti, aby spoločne utiekli, čo sa im aj podarilo. Nevrátili sa zo školy a vlakom ušli do Čaty. Mal. Q. je pri dohovoroch ľahostajný, neuvedomuje si závažnosť svojich konaní. Jeho správanie má negatívny vplyv na ostatné deti, ktoré nahovára k nevhodnému správaniu, alebo ich manipuluje vo svoj

prospech. Deti na skupine provokuje, vyvoláva konflikty. K dievčatám sa správa tiež drzo a hrubo. Mal. Q. negatívne vplyva aj na svojho menšieho brata mal. Š., ktorý od neho preberá nevhodné vzorce správania. Na skupine sa k vychovávateľom správa podľa aktuálnej nálady. Vie byť drzí, arogantný, často až vulgárny. Bol viackrát prichytený pri fajčení v areáli centra. Napriek výchovným opatreniam na skupine sa správanie maloletého nemení pozitívnym smerom a má tendenciu sa zhoršovať.

3. Zo záveru správy z pobytu z diagnostického centra zo dňa 10.11.2022 vyplýva, že ide o dieťa v pubertálnom veku, osobnosť vo vývine so symptómami sociálnej a emocionálnej nezrelosti. Adaptácia na pobyt v Diagnostickom centre prebiehala bez závažných problémov, pravidlám Q. porozumel, ale často ich prekračoval. Maloletý Q. je aktívne dieťa, ktoré sa rado hrá aj tvorí a vyžaduje si veľa pozornosti. Tú sa snaží získať aj za cenu porušení pravidiel, zároveň ťažko znáša kritiku, nevie sa adekvátne ohodnotiť a bagatelizuje svoje nevhodné správanie. V pokojnom prostredí sám nevytvára konfliktné situácie, naopak, snaží sa byť za svoje výkony a správanie pochválený. Vie dobre fungovať v pevne nastavených hraniciach, ktoré si osvojí a následne sa striktné vyžaduje ich dodržiavanie. V prípade vážneho zlyhania správania maloletého v prostredí CDR alebo školy sa odporúča, aby bol maloletý ďalej umiestnený do režimového zariadenia.

4. Rozsudkom Okresného súdu Levice č. k. 10P/136/2015-85 zo dňa 07.06.2016 (I. výrok) bola u maloletého Q. a jeho súrodencov nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Centre pre deti a rodiny Štúrovo. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 22.09.2016.

5. Na základe uznesenia Okresného súdu Levice pod č. k. 10P/115/2022-15 zo dňa 22.07.2022 (právoplatným dňa 12.08.2022) bolo neodkladným opatrením nariadené odovzdanie maloletého dieťaťa Q. U., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Diagnostického centra, Slovinská 1, 821 04 Bratislava za účelom vykonania odbornej diagnostiky najdlhšie na obdobie 3 mesiace.

6. Podľa § 23 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie.

7. Podľa § 24 CMP, konanie je začaté doručením návrhu na začatie konania súdu alebo vydaním uznesenia o začatí konania.

8. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa.

9. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

10. Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

11. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení, súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

15. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

16. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

17. Podľa § 330 ods. 2 CSP, ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

18. Podľa § 1 ods. 1 CMP, podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

19. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

20. Podľa § 111 písm. I) CMP, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o ústavnej starostlivosti.

21. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

22. Podľa § 367 ods. 2 CMP, ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

23. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

24. Zmyslom neodkladného opatrenia je poskytnúť dočasnú ochranu oprávnenému účastníkovi (v danom prípade maloletému) a zabrániť zhoršovaniu jeho postavenia, a to napriek tomu, že súd nemá náležité zistený skutkový stav. Aby však súd mohol poskytnúť ochranu nariadením neodkladného opatrenia, musí byť aspoň osvedčené, že existuje určité právo ochrany domáhajúceho sa subjektu, a že toto právo je ohrozené alebo narušené a na jeho ochranu je potrebné neodkladné opatrenie. Jedným z predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia je existencia právneho záujmu na neodkladnom opatrení.

25. Neodkladné opatrenia sa podľa ich obsahu nariaďujú v súlade s § 325 ods. 2 CSP, resp. § 367 CMP, prípadne v súlade s iným zákonom (Zákon o rodine). Ustanovenie § 325 ods. 2 CSP iba príkladne uvádza výpočet neodkladných opatrení, ktoré súd môže nariadiť. Súd pri poskytovaní ochrany neodkladným opatrením použije výrok, ktorý svojou formou najväčšmi zodpovedá osvedčenému právu bez ohľadu na to, či tento výrok má normatívny základ v ustanovení § 325 ods. 2 CSP. Preto súd môže nariadiť aj iné neodkladné opatrenie.

26. Súd v prejednávanej veci vychádzal z tvrdení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, zo správy z priebehu diagnostického pobytu a po posúdení všetkých uvádzaných okolností dospel k záveru, že podnet na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný dôvodne. Súd má za to, že v danom prípade je potreba dočasne odovzdať maloletého do starostlivosti Reedukačného centra Čerenčany, S. Kollára 72, 979 01 Čerenčany, nakoľko u maloletého sa aj naďalej prejavuje problematické správanie. Maloletý len týždeň po návrate z Diagnostického centra vydieral na skupine deti, následne nahovoril dve menšie deti, aby spoločne utiekli, čo sa im aj podarilo. Nevrátili sa zo školy a vlakom ušli do Čaty. Maloletý Q. si neuvedomuje závažnosť svojich konaní. Jeho správanie má negatívny vplyv na ostatné deti, ktoré nahovára k nevhodnému správaniu alebo ich manipuluje vo svoj prospech. Deti provokuje, vyvoláva konflikty. K dievčatám sa správa tiež drzo a hrubo. Maloletý Q. negatívne vplyva aj na svojho menšieho brata mal. Š., ktorý od neho preberá nevhodné vzorce správania. Častokrát býva drzí, arogantný, až vulgárny. Bol viackrát prichytený pri fajčení v areáli centra. Napriek výchovným opatreniam sa správanie maloletého nemení pozitívnym smerom a má tendenciu sa zhoršovať. Z uvedených skutočností je zjavné, že problémové správanie maloletého sa stupňuje, a preto súd v prejednávanej veci nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého bude maloletý odovzdaný do starostlivosti Reedukačného centra Čerenčany. Je v záujme maloletého, aby sa k jeho výchove pristupovalo zvolením iných výchovných metód a to mu poskytne zariadenie iného typu - režimové zariadenie. V reedukačnom centre, kde pracuje tím odborníkov, mu bude poskytovaná odborná pomoc, ktorá maloletému dieťaťu pomôže stabilizovať jeho osobnosť a navyše odborníci s ním budú terapeuticky pracovať s cieľom pomôcť mu zvládnuť jeho problémy a vplývať na jeho ďalšiu výchovu a rozvoj. V podmienkach výchovy v Centre pre deti a rodiny Štúrovo existuje u maloletého možnosť ohrozenia jeho zdravého psychického, fyzického a sociálneho vývoja. Vzhľadom na problémové a ťažko zvládnuteľné správanie maloletého súd považuje za nevyhnutné umiestnenie maloletého v zariadení režimového typu - reedukačnom centre, kde sa bude dať lepšie pracovať s poruchami správania u maloletého a je

predpoklad, že nebude ohrozovať svoj život, zdravie, psychický, fyzický a sociálny vývoj a taktiež ostatné maloleté deti.

27. Zároveň súd vydal uznesenie o začatí konania o nariadenie neodkladného opatrenia u maloletého dieťaťa ex offio (z úradnej moci) - výrok I. rozhodnutia.

28. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

29. Na základe vyššie uvedených a preukázaných skutočností a zákonných ustanovení súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti výroku II., III. a IV. tohto uznesenia je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Proti výroku I. tohto uznesenia odvolanie nie je prípustné.

Toto rozhodnutie je vykonateľné vyhotovením (§ 367 ods. 3 CMP).